

OPPONENCIA

Németh Dávid diplomatervéhez - CSODÁK PALOTÁJA, Mosonmagyaróvár

Németh Dávid diplomatervével kapcsolatban előjáróban talán annyit jegyeznek meg, hogy bátor a témaválasztás - leginkább azért, mert a tárgyaül választott magtár épülete önmagában is egy csoda, és az ennyire erős és határozott épületekhez mindig nagyon nehéz hozzányúlni. Ki kell azonban hangsúlyozzam rögtön itt az opponensi vélemény legelején, hogy ez a nehézség ami cseppet sem virtuális, a terven nem látszik - azaz a végeredmény leginkább természetesnek tűnik.

Meglátásom szerint a diplomatervben megnyilvánuló építészeti mozdulat szép. Nem más ez, mint egyetlen mozdulat, egyetlen világos és értelmes építészeti mondat, ami megértésről, tiszteletről és alázatról is tanúskodik.

Azt gondolom, hogy a felvetésre adott tervezői válasz olyan építészeti együttes létrejöttéhez vezetett, ahol az új a régít újraértelmezi, annak tartalmait kiemeli és gazdagítja - az eredeti értékek és esszenciális jegyek megőrzése mellett. Analógiaként a házasság, a két külön fél egyesüléséből születő többlet jut eszembe - ahol a két fél önálló entitása nem változik, egyesülésük során azonban új lényeg teremődik. Mindez benne van az említett mozdulatban: rásimulás, óvás, finomság, átlényegítés, kölcsönös értelmezés, önállóság és összefonódás, egymásra hatás. Mondhatni szimbiózis. Nem akarom túlmagyarázni a hasonlatot, de inentől a két épületrészt én "épület-fél"-nek fogom nevezni.

Az építészeti szándék felfejtését, a cél elérése érdekében alkalmazott eszközöket illetve megoldásokat adekvátnak tartom. A tömegformálásból és a helyes lépték megtalálásából fakadóan a két épület-fél egymással arányos, nincs preferált dominancia. A magtár eredeti tömegének megnövelése kiemeli, tovább hangsúlyozza annak értékeit és jelentőségét. Az egyszerre tudatos és ösztönös aszimmetria a viszonyt dialektikussá teszi, melynek végén létrejöhet egy olyan szintézis ami a fent leírt eredményekkel jár.

A választott szerkezetek és az alaprajzi kialakítás is ennek a filozófiának rendelődnek alá. Semmi sem túltervezett a házon, mindkét épület-fél alaprajzi kialakítása egyszerű eszközökkel biztosítja a többretegű és flexibilis használat lehetőségeit.

Két ponton tartom mindössze a tervet bizonytalannak. Az egyik a magtár épületén belül kialakított áttört földémszakaszok ügye - melyeknek én nem érzem feltétlen szükségszerűségét, emellett helyzetüket is bizonytalannak tartom. A második dolog az új épület-fél külső homlokzatán alkalmazott burkolati anyag. Bevallom nekem az acéllemez burkolat nem teljesen koherens a fenti képpel, e ponton a terv kicsit talán autokratává válik, lehetne visszafogottabb, kevésbé nehéz és sematikusabb, önzetlenebb.

Rövid opponensi véleményem összegzéseként azt kell mondanom, hogy ennél többet nem hiszem, hogy kellene írni Németh Dávid diplomamunkájáról, hiszen a terv világos és önmagáért beszél. A tervezett épületet és magát a gondolatot nagyon szépnek tartom, az építészeti viselkedést és viszonyulást pedig mintaszerűnek, egyszerre alázatosnak és innovatívnak ítélem - amit hál' Istennek nem predesztinálnak a merő konzerválás megrögzött ideái. Bízom benne, hogy a végleges tervek, rajzok - azaz a kortárs építészeti gondolatok illetve tartalom kommunikációja is mindehhez méltóra sikerülnek majd.

A diplomatervet elfogadásra és dicséretre javaslom.

Bach Péter építész

2009. 07. 05.